

OBWIESZCZENIE

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z dnia 30.10.2023 r.

Burmistrz Dobrzany, działając na podstawie art. 48 ust. 1 ust. 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) informuje o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026” (zw. dalej PGN)

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 2, w związku z art. 48 ust. 1 w/w ustawy wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu PGN.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 2 października 2023, znak NZNS.7040.1.48.2023 stwierdził, iż nie jest konieczne przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 20 września 2023 roku, znak WOPN.410.229.2023.KP uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu.

Po przeanalizowaniu wniosku o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organy uzgadniające stwierdziły, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) zachodzi możliwość odstąpienia od przeprowadzenia dla ww. dokumentu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wykazano bowiem, iż realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko i dotyczy on obszaru w granicach jednej gminy. W związku z czym organ opracowujący projekt dokumentu w tym przypadku może skorzystać z art. 48 w/w ustawy biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy ooś i odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym w świetle art. 48 ust.1 i ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest zasadne.

Informuję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026” .

Obwieszczenie umieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Dobrzanych oraz na stronie BIP Gminy Dobrzany.

BURMISTRZ
Paweł Filip

UZASADNIENIE

Odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026”

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

- 1) **Charakter działań przewidzianych w dokumencie w szczególności:**
 - a) **Stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć**

Część zadań wyznaczonych w PGN może być zaliczanych na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz.1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Są nimi m.in. budowa dróg, budowa sieci gazowej, budowa instalacji odnawialnych źródeł energii. Dla części tych zadań wydane zostały decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, dla części tych zadań postępowania dopiero będą realizowane. W związku z czym ich wpływ na środowisko został już lub zostanie osobno dokładnie przeanalizowany w trakcie osobnych postępowań. Ponadto należy zaznaczyć, że są to zadania zaplanowane niezależnie od realizacji PGN ich wpływ na środowisko był oceniony lub będzie oceniony w osobnym postępowaniu.

Pozostałe zadania wymienione w PGN nie są zaliczane do przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz.1839).

Na etapie przeprowadzonych dotąd postępowań ocen oddziaływania na środowisko oraz na etapie opracowywania PGN stwierdzono, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego, długotrwałego, negatywnego oddziaływania na środowisko.

„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026” z założenia sprzyja poprawie lub przynajmniej utrzymaniu jakości poszczególnych elementów środowiska, a przy tym zmniejszeniu ulegnie emisyjność gospodarki. Pomimo, że w Planie (...) wskazano przedsięwzięcia polegające m.in. na instalacjach OZE, termomodernizacji, wymianie źródeł ciepła, gazyfikacji, modernizacji dróg i budowie instalacji OZE, wdrażaniu elektromobilności są to działania mające służyć ochronie środowiska, w tym wypadku ograniczeniu emisji do powietrza, a pośrednio poprawie jakości środowiska w ujęciu całościowym.

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Znaczącą rolę w definiowaniu polityki energetycznej Gminy Dobrzany pełnią zapisy zawarte w opracowaniach szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Należy również uwzględnić uwarunkowania wewnętrzne zawarte w dokumentach planistycznych gminy.

Podstawową rolę w kształtowaniu polityki energetycznej pełnią dokumenty nadrzędne:

- Europejska polityka energetyczna,
- Karta energetyczna,
- Plan działania w celu poprawy efektywności energetycznej we Wspólnocie Europejskiej
- Europejski Program Zapobiegający Zmianie Klimatu
- Zielone księgi
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku,
- Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych
- Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej

Polityka energetyczna Gminy Dobrzany kształtowana jest również przez uwarunkowania wewnętrzne. Do podstawowych dokumentów szczebla lokalnego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Program Ochrony Środowiska.

Cele i zadania wyznaczone w „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026” są spójne z celami z zakresu ochrony środowiska wyznaczonymi w powyżej wymienionych dokumentach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

c) przydatność w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Na szczeblu prawa międzynarodowego i unijnego Polska podjęła zobowiązania zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w ramach tzw. pakietu klimatyczno-energetycznego UE oraz strategii Europa 2020. Opiniowany dokument wskazuje kierunki działań w dziedzinie ochrony środowiska nastawiając się przede wszystkim na zmniejszenie emisji spalin oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii. Wszystkie proponowane działania kierują się zasadą zrównoważonego rozwoju. W dokumencie wskazano inwestycje, które zamierzają podjąć konkretne podmioty, aby osiągnąć zamierzony cel, który stanowi poprawa jakości powietrza.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Realizacja zapisów dokumentu pozwoli na poprawę stanu środowiska, zarówno poprzez podjęcie wielu różnorodnych i szeroko zakrojonych działań, nie tylko bezpośrednio sprzyjających ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, ale również tych, które wpływają na redukcję w sposób pośredni poprzez zmniejszenie zużycia paliw i energii. Ponadto celem, który zamierza się osiągnąć przy realizacji postanowień opiniowanego dokumentów jest utrwalenie pozytywnych postaw ekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne wśród mieszkańców gminy. Miękkie działania są skoncentrowane wokół rozwoju świadomości ekologicznej. Pod tym pojęciem należy rozumieć różnorodne działania, które zmierzają do kształtowania przyjaznych dla środowiska nawyków. Podstawą jest tu rzetelne i ciągłe przekazywanie wiedzy na temat ochrony środowiska oraz komunikowanie się władz samorządów lokalnych ze społeczeństwem na drodze podejmowanych działań inwestycyjnych.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość, odwracalność oddziaływań

PGN jest spisem zamierzeń i zalecanych działań mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego (głównie powietrza) i poprawę jakości życia mieszkańców. W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją PGN może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań lub też niezrealizowanie działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie wszystkich wskazanych powyżej celów i przypisanych im zadań. Oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań opisanych w *Planie (...)* mogą być:

- pozytywne/ negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednio/ pośrednie,
- krótkoterminowe/ średnioterminowe/ długoterminowe,
- stałe/ chwilowe.

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w PGN dla Gminy Dobrzany, będzie polegała na wykonaniu szeregu przedsięwzięć, także inwestycyjnych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska zarówno na etapie ich realizacji, jak i eksploatacji.

I. etap realizacji zadań

Zanieczyszczenia wód

Przy realizacji prac takich jak: budowa i modernizacja dróg, budowa instalacji odnawialnych źródeł energii, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i nie zaburzać przy tym stosunków wodnych, ani nie pogarszać stanu czystości wód. Ze względu na charakter i rodzaj innych wykonywanych robót zakłada się, że realizacja planowanych działań nie zwiększy zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Dobrzany, ani nie wpłynie negatywnie na stosunki wodne na terenie tej gminy. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do inwestycji. Może ono dotyczyć szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytych w procesie inwestycyjnym lub pochodzących ze sprzętu budowlanego i środków transportu. Aby temu zapobiec na etapie budowy prowadzone będą działania minimalizujące negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Realizacja zadań przewidzianych w PGN dla Gminy Dobrzany związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie charakteryzowała się lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą m.in.:

- budowa i modernizacja dróg,
- termomodernizacja budynków,
- budowa instalacji odnawialnych źródeł energii.

Na skutek użycia środków transportu ciężarowego oraz prowadzenia prac budowlanych możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej oraz wydzielania spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych. Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe, chwilowe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

Hałas

W trakcie robót budowlanych i modernizacyjnych, a także podczas trwania innych przedsięwzięć inwestycyjnych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas może oddziaływać na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji, a także w obrębie dróg dojazdowych. W obszarach niezabudowanych należy liczyć się z oddziaływaniem na dzikie zwierzęta co może przyczynić się do ich migracji w inne rejony. Aby zapobiec negatywnemu oddziaływaniu urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Normy prawne obecnie obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych. Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających place budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności akustyczne ustaną. Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych i jeśli to możliwe, prace budowlane i transportowe powinny być prowadzone tylko w porze dziennej. Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych zadań istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, w sytuacji gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone oraz ich dokładny harmonogram.

Odpady

W związku z inwestycjami oraz działaniami o charakterze budowlano - inżynierskim, planowanymi na terenie Gminy Dobrzany, należy spodziewać się wytwarzania następujących grup odpadów:

- odpady budowlane w tym szczególnie:
 - odpady pochodzące z budowy, remontów, i rozbiórki dróg, mostów i infrastruktury drogowej, w tym odpady niebezpieczne (grupa 17),
 - ziemia zmieszana z gruzem oraz zanieczyszczona różnymi substancjami (grupa 17),
- odpady komunalne: odpady zielone i materiał roślinny w związku z wycinką drzew i krzewów (kod: 20 02),
- odpady niebezpieczne różnego rodzaju i pochodzenia.

Powstałe w trakcie prac odpady, powinny być zagospodarowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz.U.2023 poz. 1587 ze zm.), przekazywane w pierwszej kolejności do odzysku lub w przypadku braku takiej możliwości przekazywane do unieszkodliwienia. W przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników zewnętrznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania szczególnie w przypadku wyrobów azbestowych, powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących w tej kwestii.

Powierzchnia ziemi i gleby

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może mieć miejsce w czasie modernizacji dróg, czy budowie sieci gazowej, termomodernizacji budynków lub budowie instalacji OZE. Negatywne skutki zostaną wyeliminowane po zakończeniu prac, a w perspektywie długoterminowej działania te przyniosą korzyści dla stanu powierzchni ziemi.

Krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz również może mieć miejsce w czasie budowy dróg, termomodernizacji budynków lub budowie instalacji OZE. Po zakończeniu robót budowlanych, oddziaływanie zostanie wyeliminowane. Będzie to więc oddziaływanie krótkotrwałe.

II. Etap eksploatacji

Zanieczyszczenia wód

Gmina Dobrzany w całości należy do zlewni Iny (zlewnia II rzędu). Wody powierzchniowe stanowią około 4,6% powierzchni gminy. Na terenie gminy występuje pasowy – równoleżnikowy układ sieci rzecznej, w którym dominuje odprowadzenie wód w kierunku zachodnim.

Gmina położona jest w obrębie występowania 8 jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW600016198869 – Krępa,
- RW600016198889 – Pęczinka,
- RW600016198549 – Reczyca,
- RW60001619852 – Dopytyw z Sierakowa,
- RW60001619849 – Ina od źródeł do Stobnicy,
- RW60001818885669 – Głęboka,
- LW11052 – Krzemień,
- LW11097 – Szadzko.

Na terenie Gminy Dobrzany występują 4 JCWP objęte badaniami monitoringowymi wykonanymi przez WIOŚ w Szczecinie. Stan jednolitych części wód powierzchniowych, zgodnie z oceną WIOŚ w Szczecinie, ocenia się jako zły (JCWP Ina od źródeł do Stobnicy, Reczyca, Krępa, Pęczinka).

Zanieczyszczenia zasobów wodnych ekosystemów mogą wystąpić wzdłuż szlaków komunikacyjnych i dróg. W takich przypadkach głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, ścieki wytwarzane w obiektach obsługi pasażerów, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady związane z eksploatacją, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, lecz także „dzikie wysypiska” oraz odpady i wycieki powstałe w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

Zadania wyznaczone w PGN przyczynią się do poprawy jakości powietrza, a pośrednio również innych komponentów środowiska, w tym wód.

Stan powietrza atmosferycznego

W 2022 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza stosowano pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące: pomiary automatyczne i pomiary manualne prowadzone codziennie. W 2022 r. w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało ogółem 11 stacji pomiarowych. Wszystkie pomiary realizowane były przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska jako monitoring w wojewódzkiej sieci stacji i punktów pomiarowych, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza PMŚ. W ramach wojewódzkiej sieci pomiarowej RWMŚ w Szczecinie dysponuje 1 mobilną stacją pomiarową, za pomocą której wykonuje pomiary w miejscowościach województwa zachodniopomorskiego posiadających status uzdrowiska.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w latach 2021-2022 nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych stężeń dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu, w efekcie więc strefę zaliczono do klasy A. Przekroczony jest jednak poziom celu długoterminowego dla ozonu ($6000 \mu\text{g}/\text{m}^3\cdot\text{h}$), przez co strefę zaliczono do klasy D2.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów ochrony roślin

Rok	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO ₂	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO _x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O ₃	Klasa dla obszaru ze względu na poziom celu długoterminowego dla O ₃
2021	A	A	A	D2
2022	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2022

Ozon jako substancja zanieczyszczająca środowisko jest problemem ponadregionalnym. Powstaje w wyniku reakcji fotochemicznej z udziałem tlenków azotu, tlenku węgla i węglowodorów. Do wytworzenia się reakcji niezbędna jest energia słoneczna, stąd stężenia ozonu wzrastają w dni słoneczne, wiosenne i letnie. Wysokie stężenie ozonu jest skutkiem takich procesów jak emisja z zakładów przemysłowych, elektrociepłowni, emisja komunikacyjna, napływ zanieczyszczeń spoza granic kraju oraz spoza granic województwa, a także sprzyjające warunki meteorologiczne do tworzenia ozonu.

W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie.

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej za rok 2021, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, stwierdzono przekroczenia dla pyłu PM10 oraz ozonu w perspektywie długoterminowej. W ocenie za rok 2022 stwierdzono jedynie przekroczenia poziomu celu długoterminowego pod kątem zanieczyszczenia ozonem.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia

Rok	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
2021	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A (D2)
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A (D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2022

Przy ochronie powietrza atmosferycznego ważna jest także edukacja ekologiczna, informująca i przekonująca mieszkańców gminy o szkodliwości i skutkach spalania odpadów w paleniskach domowych oraz opalania domostw wysokoemisyjnymi paliwami. Znacząca poprawa warunków sanitarnych powietrza zostanie osiągnięta dzięki przedsięwzięciom związanym z przejściem na paliwa opałowe lepszej jakości lub paliwa „ekologiczne”, generujące mniejszą ilość zanieczyszczeń i związków do powietrza.

Przy ochronie powietrza atmosferycznego ważna jest także edukacja ekologiczna, informująca i przekonująca mieszkańców gminy o szkodliwości i skutkach spalania odpadów w paleniskach domowych oraz opalania domostw wysokoemisyjnymi paliwami. Znacząca poprawa warunków sanitarnych powietrza zostanie osiągnięta dzięki przedsięwzięciom związanym z przejściem na paliwa opałowe lepszej jakości lub paliwa „ekologiczne”, generujące mniejszą ilość zanieczyszczeń i związków do powietrza.

Zadania wyznaczone w PGN będą miały istotny wpływ na poprawę stanu powietrza na terenie Gminy Dobrzany.

Hałas

W wyniku realizacji zadań zawartych w PGN należy spodziewać się zmniejszenia poziomu hałasu na skutek:

- zwiększenia płynności ruchu pojazdów, poprzez reorganizację ruchu kołowego oraz poprawę nawierzchni dróg oraz budowę nowych ulic,
- urządzenia i zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie terenów zieleni jako naturalnej bariery chroniącej przed hałasem,

Poprawa stanu akustycznego na terenie gminy powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność inwestycyjną tego terenu.

Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja zadań takich jak ochrona gleb przed degradacją oraz właściwe zagospodarowanie terenów przyczyni się do poprawy stanu powierzchni ziemi i gleb.

Krajobraz

Realizacja zadań takich jak utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej, likwidacja dzikich wysypisk odpadów czy utrzymanie terenów zieleni przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych na terenie gminy.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym lub skumulowanym. Należy stwierdzić, że realizacja założeń zawartych w „PGN” będzie miała pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz na zdrowie ludzi. Działania ujęte w „PGN” wpłyną również na polepszenie standardu wypoczynku turystów oraz jakość życia mieszkańców. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu gminy.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenie dla środowiska

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w PGN na etapie ich realizacji będzie wiązała się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza, związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi. Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin i hałasu, które będą się przemieszczać wraz z kierunkiem robót. Emisje będą ustępować po ich zakończeniu.

Oprócz problemu zanieczyszczeń pojawiają się również kwestie bezpieczeństwa. Prace budowlane związane z budową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy rozbudową infrastruktury drogowej, mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pojazdów oraz ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto, prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnych godzinach porannych, wieczornych oraz nocnych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Na terenie gminy brak terenów o szczególnych właściwościach, spełniających wymagania powyższego punktu. Wszystkie działania przewidziane w PGN mają na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ochronę zdrowia ludzi. Mają one sprzyjać przestrzeganiu standardów jakości środowiska oraz zapobiegać jego nadmiernemu wykorzystaniu.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Obszary chronione na terenie Gminy Dobrzany zajmują powierzchnię 3 506,68 ha. Na terenie gminy znajdują się następujące obszary chronione:

- Iński Park Krajobrazowy,
- Obszar Natura 2000 Pojezierze Ińskie (PLH320067),
- Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska (PLB320008),
- Użytki ekologiczne: Ptaszyniec, Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – IX, Bagno Ciszewo.

Iński Park Krajobrazowy

Powołany został w listopadzie 1981 r. uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie. Położony jest prawie na całym terenie, poza jej zachodnimi krańcami i zajmuje 3450 ha. Strefa ochronna pokrywa 6877 ha, rozciągając się w środkowej części gminy od granicy z Gminą Chociwel w okolicy Lutkowa do granicy z Gminą

powierzchni. Są to przeważnie świeże lasy liściaste z bukiem i dębem oraz bory mieszane. Znaczący udział mają również lasy siedlisk wilgotnych i bagiennych z olchą i jesionem oraz sosną i brzozą. Stosunkowo niewielką część ostoi pokrywają zbiorowiska łąkowe oraz siedliska wilgotne: trzcinowiska, turzycowiska, roślinność szuwarowa, roślinność torfowisk niskich i przejściowych. Pozostała część to użytki rolne. Występuje co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W ostoi gniazduje ponad 140 gatunków ptaków. Bardzo ważna ostoja bielika i kilku innych gatunków drapieżnych, kilku gatunków kaczek i żurawia (>1% populacji krajowej).

Użytki ekologiczne

Ptaszyniec

Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o pow. 14,2922 ha. Są to zbiorowiska torfowisk, szuwarów, zbiorniki z zaroślami wierzbowymi i olszynowymi, które tworzą dogodne warunki bytowania dla gatunków ptaków chronionych i pospolitych. Cel ochrony to zachowanie naturalnego środowiska będącego siedliskiem i ostoją chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków ptaków

Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – IX

Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o pow. 2,3900 ha. Wody płynące, których celem ochrony jest zachowanie w odpowiednim stanie wód płynących jako korytarza ekologicznego, stanowiącego ważny szlak wędrówek i rozrodu ryb łososiowatych.

Bagno Ciszewo

Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o pow. 28,3800 ha. Łęgowisko cennych gatunków ptaków wodnych, cenne zbiorowiska wodne, błotne i szuwarowe, celem ochrony jest ochrona zbiornika wodnego, który jest łęgowiskiem wielu cennych gatunków ptaków wodnych.

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Dobrzany znajduje się 6 pomników przyrody, a tabela poniżej przedstawia ich charakterystykę.

Tabela 3. Pomniki przyrody na terenie Gminy Dobrzany

Lp.	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Gatunek	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Obwód [cm]	Typ – podtyp
1.	Uchwała Nr IV/32/03 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie uznania pomników przyrody	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	184	25	578	Wieloobiektowy - grupa drzew (2 szt.)
			181	25	569	
2.	Uchwała Nr XIX/187/2008 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 27 października 2008 r. w sprawie uznania drzewa za pomnik przyrody	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	246	16	773	Jednoobiektowy - drzewo
3.	Uchwała Nr XLVIII/456/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur L.</i>	147	17,5	463	Jednoobiektowy - drzewo
4.	Uchwała Nr XLVIII/456/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur L.</i>	129	18,2	406	Jednoobiektowy - drzewo
5.	Uchwała Nr XLVIII/456/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur L.</i>	145	17,3	454	Jednoobiektowy - drzewo

Suchań w okolicy wsi Sierakowo. Iński Park Krajobrazowy uznany jest za ostoję ptaków o randze europejskiej (OTOP 1994). Jego celem jest zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych Pojezierza Ińskiego. Park chroni najcenniejsze przyrodniczo i krajobrazowo tereny Pojezierza Ińskiego. Na terenie Gminy Dobrzany ochroną objęte są najbardziej urozmaicone krajobrazowo tereny z dużym kompleksem lasów bukowych, łęgowych, śródleśnymi torfowiskami i jeziorami Krzemień, Dolice, Szadzko i Błotno z rozległymi terenami rolnymi w znacznej części odłogowymi. Lasy zajmują około 60% powierzchni parku. Dominują głównie bory z udziałem sosny i świerka oraz lasy dębowe z domieszką sosny, modrzewia, brzozy lub buka. Lasy gospodarcze zostały posadzone na gruntach, które jeszcze kilkadziesiąt lat temu wykorzystywane były rolniczo. Do lasów o składzie naturalnym należą: olszyny bagienne, fragmenty łęgów i grądów oraz buczyny. W zagłębieniach terenu, gdzie występują podmokłe bagna występuje olsza czarna, która rośnie w postaci kęp między którymi utrzymuje się woda i szuwały. Nad rzekami i strumieniami, gdzie dochodzi do lokalnych wylewów, dominują łęgi z olszą czarną oraz jesionami. Ze względu na specyfikę przyrodniczą parku, tj. liczne jeziora, małe zbiorniki, ciekłe wodne, okresowo zalewane zagłębienia oraz podmokłe łąki, herpetofauna znajduje tu idealne warunki do rozrodu i bytowania. Wśród przedstawicieli tej grupy w parku spotkać można płazy ogoniaste – traszkę zwyczajną i traszkę grzebieniastą, rodzinę żab reprezentowaną przez żabę jeziorkową, wodną, trawną i moczarową oraz rzekotokwate z rzekotką drzewną. Płazem objętym ścisłą ochroną, który występuje w Ińskim Parku Krajobrazowym jest kumak nizinny. Gady na terenie parku reprezentowane są przez pięć gatunków: jaszczurkę zwinę, jaszczurkę żyworodną, beznogą jaszczurkę jaką jest padalec oraz zaskrońca zwyczajnego i żmiję zygzakowatą. Obfitość otwartych wód i obszarów podmokłych oferuje bazę żerową, zaś mozaika lasów i pól stanowi dogodne środowisko dla łęgu wielu gatunków ptaków. Spotkać można tu ptaki drapieżne takie jak: bieliki, orliki krzykliwe, kanie czarne i rude oraz błotniaki stawowe. Dużą grupę stanowią ptaki wodno-błotne. Wśród nich obserwować można bąka, kropiatkę, derkacza czy żurawie. W krajobraz Ińskiego Parku Krajobrazowego wpisują się wsie z licznymi gniazdami bociana białego. Z ssaków obserwować można oprócz dzików, saren i jeleni, lisa, borsuka, jenota, kunę domową, kunę leśną, tchórza, zającą szaraka, dzikiego królika oraz piżmaka. W sąsiedztwie jezior i cieków wodnych spotkać można wydrę, jak również bobra.

Pojezierze Ińskie (PLH320067)

Specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) o pow. 10570.8 ha. Cechą charakterystyczną ostoi są duże jeziora mezotroficzne (Ińsko, Wisola, Krzemień, Długie) z rozległymi łąkami ramienicowymi, rzadkimi i zagrożonymi gatunkami glonów oraz zbiorowiskami z klasy Littorelletea (zespół wywłócznika skrętoległego i brzeżycy jednokwiatowej). Rozległe przestrzenie zajmują lasy z dominacją dobrze zachowanych buczyn żyznych (płaty z perlówką jednokwiatową i żywcem cebulkowym) i kwaśnych, tworzących mozaikę z grądami, łęgami oraz bagiennymi brzezynami, borami i olsami. W buczynach został odnaleziony grzyb *Botryobasidium pruinum*, uznawany już od wieku za wymarły, ponadto w obszarze tym stwierdzono dwa nowe dla Polski gatunki grzybów: *czarnobruszek* i *Tomentella subtestacea*. Wśród lasów rozproszone są dobrze zachowane torfowiska mszarne, a na torfowiskach niskich stwierdzono wiele gatunków storczyków. Obszar ma duże znaczenie dla fauny, w szczególności dla ptaków (148 gatunków łęgowych) oraz płazów (12 gatunków) i gadów (4 gatunki) ze względu na duży udział dobrze zachowanych siedlisk podmokłych. Duża liczba drobnych zbiorników i mokradł sprzyja licznemu występowaniu bezkręgowców wodnych, w tym zalotki większej. Kompleks torfowisk i drobnych zbiorników położonych między jeziorem Pośradło i Sarnowo zasiedlają liczne i cenne populacje bezkręgowców związanych z siedliskami wodnymi i podmokłymi (zalotka większa, czerwończyk nieparek, czerwończyk fioletek). Niska gęstość zaludnienia, niski stopień urbanizacji oraz odśrodkowy układ hydrograficzny ostoi sprzyja zachowaniu i ochronie wartości przyrodniczych.

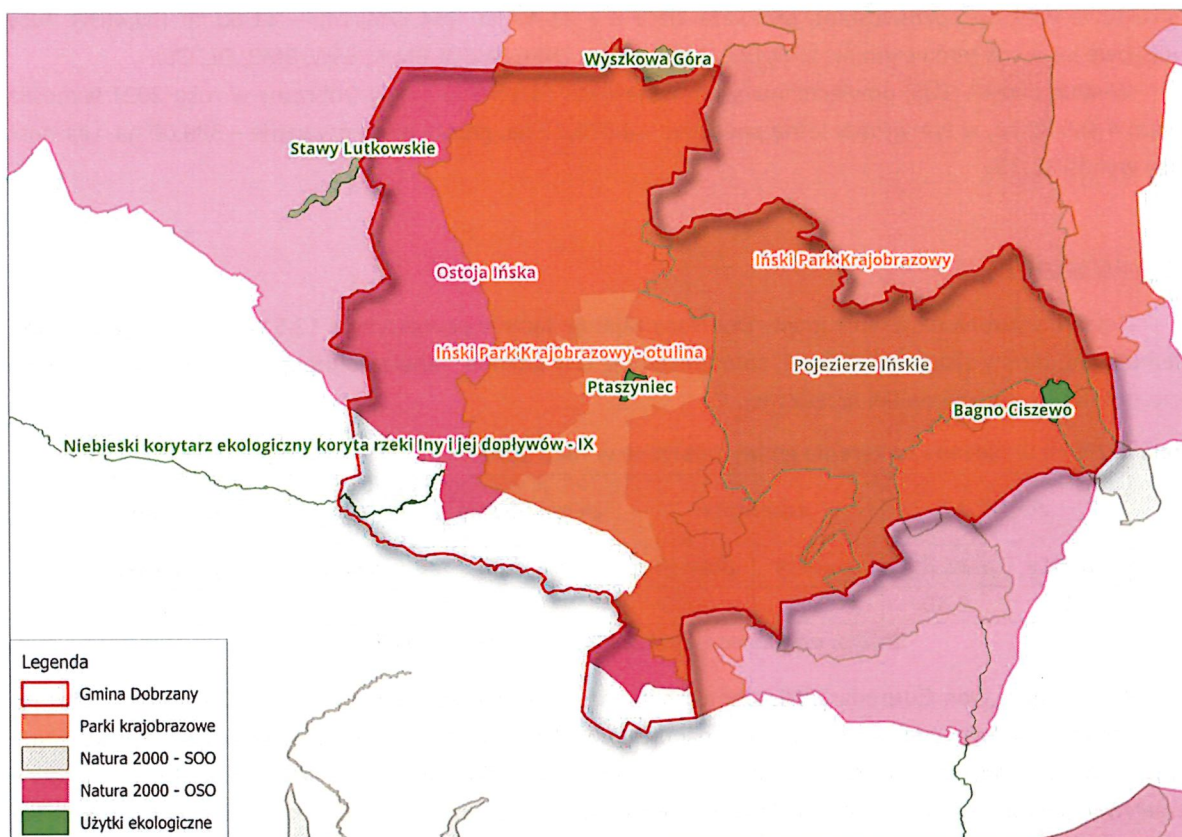
Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska (PLB320008)

obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) o pow. 87711 ha. Cechy charakterystyczne ostoi to pofalowany teren, silnie rozczłonkowane lasy, liczne bagna i małe zbiorniki wodne. Torfowiska i jeziora zajmują ok. 9 % powierzchni, największe jest jezioro Ińskie (6 km²), o głębokości 42 m, wypełniające system krzyżujących się rynien glacialnych. Bogatej morfologii odpowiada mozaikowe użytkowanie terenu. Lasy zajmują blisko 60 %

Lp.	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Gatunek	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Obwód [cm]	Typ – podtyp
6.	Uchwała Nr XLVIII/456/23 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur L.</i>	116	16,8	364	Jednoobiektowy - drzewo

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Obszary chronione zlokalizowane na terenie Gminy Dobrzany przedstawia poniższa rycina.

Rycina 1. Obszary chronione na terenie Gminy Dobrzany

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Lasy

Gmina położona jest w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany. Całkowita powierzchnia Nadleśnictwa Dobrzany obejmująca 20547,47 ha. Teren Nadleśnictwa obejmuje cztery powiaty, jak również cztery miasta – Stargard, Chociwel, Dobrzany, Ińsko. Powiat stargardzki obejmuje swoją powierzchnią 18882,66 ha gruntów nadleśnictwa, na terenie gmin: Chociwel, Dobrzany, Ińsko, Marianowo, Stara Dąbrowa, Stargard, Suchań.

Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa na terenie gminy wynosi 4103,99 ha, zasięg nadleśnictwa na terenie gminy Dobrzany wynosi 100%.

W lasach Nadleśnictwa, na terenie gminy Dobrzany dominują drzewostany z panującą sosną (35,22%) ale poważny udział mają tu też drzewostany z panującym bukiem (18,84%), dębem (16,59%) oraz olchą (10,63%). W strukturze wiekowej drzewostanu przeważa klasa II – 21-40 lat (34,17%) i III – 41-60 lat (24,46%). Typy siedliskowe lasów na terenie gminy: LŚW, LW, LMŚW, LMW, LMB, BMŚW, BMW, BŚW, BMB, OL, OLI.

Według danych GUS, powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Dobrzany w roku 2021 wynosiła ogółem 4 459,32 ha, w tym grunty leśne publiczne – 4 070,32 ha, grunty leśne prywatne – 389,00 ha. Lesistość gminy wynosi 32,2%.

Zieleń urządzona

Zieleń urządzona na terenie gminy Dobrzany zajmuje łącznie powierzchnię 12,51 ha, obejmuje zieleńce, zieleń uliczną, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze oraz lasy gminne. Tabela poniżej przedstawia powierzchnie poszczególnych rodzajów zieleni urządzonej.

Tabela 4. Zieleń urządzona na terenie gminy Dobrzany w roku 2021

zieleńce		cmentarze		zieleń uliczna	tereny zieleni osiedlowej	las gminne
obiekty	pow. [ha]	obiekty	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]
4	3,30	3	3,20	0,40	1,18	4,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Reasumując „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany na lata 2023-2026” dotyczy obszaru w granicach jednej gminy oraz nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z powyższym, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 3 spełnia kryteria do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja PGN nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska oraz nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Dokument ten przyczyni się w skali długookresowej do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Dobrzany.

Biorąc pod uwagę powyższe, odstąpiono od sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.